

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/768

KARAR NO : 1981/305

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmuş suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Veli Senyurt

O L A Y : Ocak-Şubat 1980 tarihlerinde sanığın; sıkıyönetim komutanlığına TRT haber-bültenlerinde yayınlanan ve suç teşkil eden bildirimlerin dağıtılmasının yasaklanmasına ilişkin iki numaralı bildiriye aykırı hareket ederek, Erzincan İli Çağlayan Bacağı, Değirmenli ve Yalınca Köylerinde "8 Ocak 1980 tarihli Partizan taraftarları ve TKP/ML. yayın organı " başlıklı bildirimleri dağıttığı, bu bildirimlerle komünizm propogandası yapıldığı, komutanlara karşı güven hissini yok etmeye matuf olarak alenen tahkir ve tezyifkedicî harekette bulunulduğu, sıkıyönetim komutanlığı emirlerine aykırı davranıldığı ileri sürülerek, sanığın eylemine uyum 1402 sayılı Yasa'nın 16/1., Askeri Ceza Yasası'nın 95/4., Türk Ceza Yasası'nın 142/1., 173/3., 71., 79., 31. ve 33. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle Erzincan-Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

1- Erzurum-Ağrı-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 12.5.1980 gününde, 1980/45-59 sayı ile: Sanığa atılı suçların Ocak-Şubat 1980 tarihlerinde Erzincan ilinde işlendiği, bu ilde sıkıyönetim 20.4.1980 gününde kaldırıldığı, 1402 sayılı Yasa'nın 2' maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemesi görevinin sona erdiği, aynı Yasa'nın 13. maddesindeki koşulların bulunmadığı,

2- Erzincan Ağır Ceza Mahkemesi, 8.7.1980 gününde, 1980/72-63 sayı ile: Erzincan'da işlenen suç için, Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevinin devam ettiği, tüm yurttaki değil, Erzincan ilinde sıkıyönetimin kaldırıldığı ve kısmi bir kaldırma olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin uygulama olanağı bulunmadığı,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Metin Şekerioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü te

İsrtada, geçici rapörtör Danıştay Tetkik Hâkimi N.İlhan Dınc'ın rapora ile dosyadaki belgeler Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğuna yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Şimşek'in yazılı düşünceler değraltasundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünildi:

Suç, 26.12.1978 günü Erzincan İlinde ilân olunan sıkıyönetimden sonra, Ocak-Şubat 1980 tarihlerinde işlenmiştir.

Sank tarafından dağıtıldığı ileri sürülen "9 Ocak 1980 tarihli Partizan taraftarlar TKP/ML. yayın organı" başlıklı bildiri içeriğine göre, sanığa atılı suçların, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olduğu, sıkıyönetim komutanlığı emirlerini dinlememe suçunun, 5zelli le 1402 sayılı Yasa'nın 16/1. maddesinde yer aldığı açıkça ortadadır.

Öte vandan sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesi kararında, 1402 sayılı Yasa'nın 23. maddesine dayanılmış ise de, anılan madde 2301 sayılı Yasa ile değiştirilip "sıkıyönetim kaldırılması durumunda, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılmaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam eder" hükmünü taşıdığından, es sen 12.9.1980 gününden itibaren tüm yurttta sıkıyönetim ilân edildiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 23. maddesinin gözönüne alınması ve davanın 1402 sayılı Yasa'nın 15. ve 2301 sayılı Yasa ile değişik 23. maddesi hükümleri uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu itibarla Erzurum-Ağrı-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 12.5.1980 günlü, 1980/45-59 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar veril melidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğ i ne, bu nedenle, Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi nin 12.5.1980 günlü, 1980/45 esas, 1980/59 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25. 5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Okaz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekerçioğlu

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertoşun